

ORGANIZACIJSKE OBLIKE TRGA

Učbenik str. 125

Trg pomeni vsako srečanje ponudbe in povpraševanja po določenem blagu na določenem prostoru.

ORGANIZACIJSKE OBLIKE TRGA

TRŽNICA - LETNI SEJEM

- blago je prisotno na trgu,
- prodaja blaga in plačilo hkrati
- praviloma so specializirane za določene blagovne skupine
- veletržnice in tržnice na drobno

VZORČNI SEJMI

- prisotni so le vzorci
- dobava in plačilo - pozneje
- npr. Sejem mode, Obrtni sejem v Celju

BORZE

- prodaja blaga, ki ni prisotno
- prodaja vrednostnih papirjev
- dobava in plačilo - takoj ali pozneje
- npr. blagovna borza, borza vrednostnih papirjev

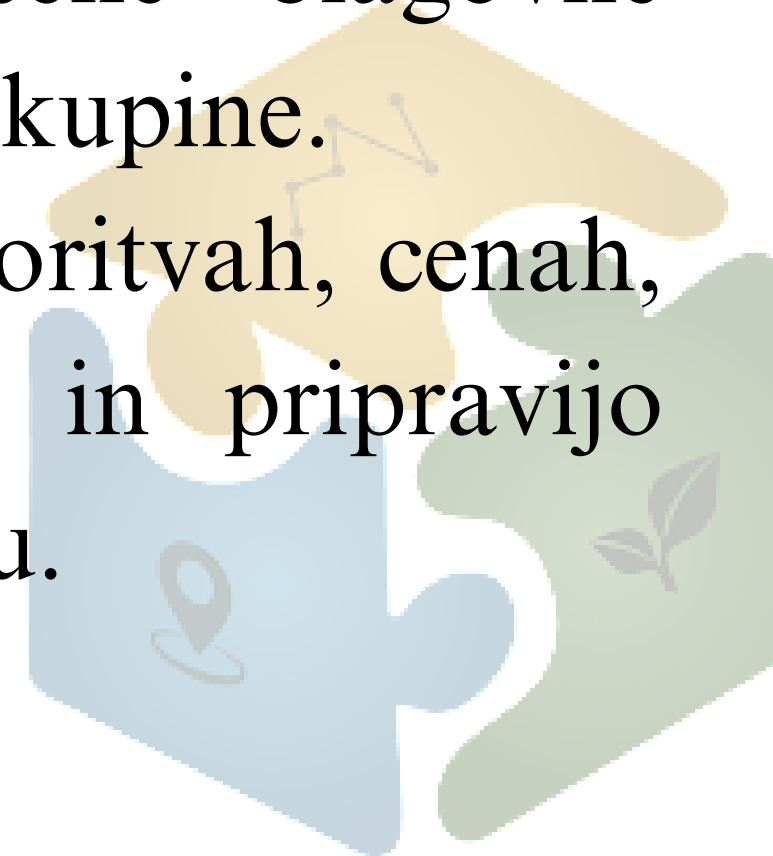
JAVNI NATEČAJI

- kupec oz. prodajalec javno pozicata nasprotno stran, da predloži ponudbo (za nakup oz. prodajo določenega blaga)
- npr. avkcija (kupec povprašuje ustno), razpis (kupec povprašuje pisno), licitacija (kupec ponuja pisno)

Sejem

- je edinstven dogodek, na katerem se zberejo vsi udeleženci trga: prodajalci, kupci in konkurenca. Sejem predstavlja del tržnega komuniciranja - pospeševanje prodaje.
- Vzorčni sejmi: razstavljalci (proizvajalci in trgovci, interesna združenja) prikazujejo vzorce izdelkov/storitev, zagotavljajo večjo preglednost blaga.
- Splošni sejmi: razstavljalci ponujajo izdelke številnih blagovnih skupin
- Specializirani sejmi: razstavljalci ponujajo izdelke določene blagovne skupine, to so strokovne razstave izdelkov določene blagovne skupine.

Namen razstavljalcev je, da kupcem dajejo pojasnila o izdelku/storitvah, cenah, kakovosti, rokih dobave, skratka o vseh prodajnih pogojih, in pripravijo prodajno pogodbo. Blago se dobavlja pozneje, ne pa takoj na sejmu.

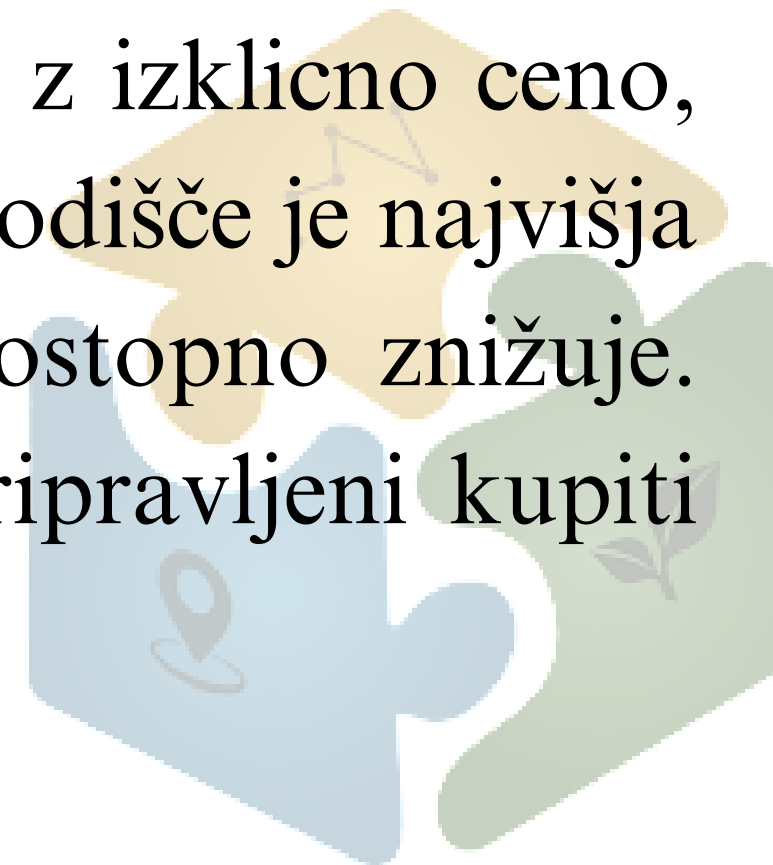
Pomen sejmov:

- predstavitev izdelka/storitve/podjetja ciljni skupini,
- ugotavljanje zadovoljstva kupcev z izdelki/storitvami,
- povečanje prodaje,
- večji pregled nad trgom,
- ustvarjanje ugodnega imidža o podjetju in njegovih izdelkih,
- pregled celotne ponudbe določene blagovne skupine,
- opozorilo za prihodnji razvoj posameznih gospodarskih panog,
- olajšan je osebni stik med prodajalcem in kupcem,
- promocija in razvoj mesta, države,
- izmenjava informacij in izkušenj.

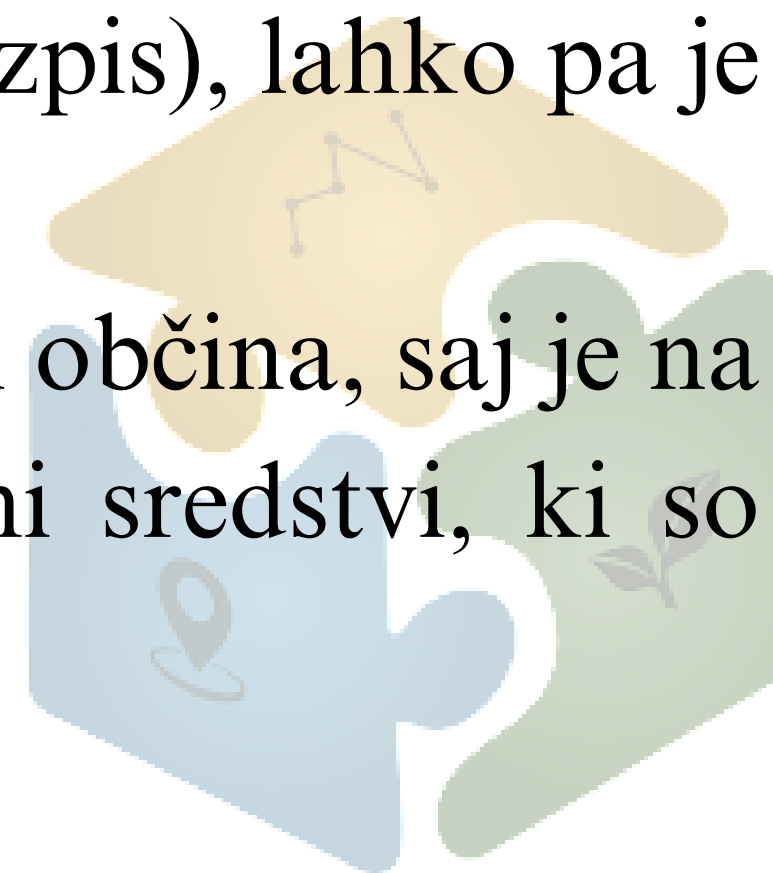
Aukcija

- je organizacijska oblika trga, pri kateri uspe tistemu ponudniku (kupcu), ki ponudi najvišjo ceno. Svojo ponudbo lahko kupec poda v ustni obliki (avkcije za volno, krzno, umetnine, starine,...)
- Za sodelovanje na aukciji moramo njenemu organizatorju plačati zahtevano provizijo, kupec lahko pooblasti tudi pooblaščenca, kateri ga zastopa na aukciji.
- Po uspešni licitaciji mora kupec takoj plačati del licitirane kupnine (20-50%), ostalo plača v kratkem roku (npr. 14 dni), najkasneje, ko prevzame blago.
- Dražba poteka na dva načina: **dražba navzgor** (licitacija se začne z izklicno ceno, kdor je pripravljen ponuditi več, dvigne roko), **dražba navzdol** (izhodišče je najvišja cena, ki je označena na avkcijskem semaforju, cena se nato postopno znižuje. Kupci imajo svoja stikala, ustavijo pri tisti ceni, po kateri so pripravljeni kupiti licitirano blago)

Razpis (natečaj)

- je oblika trga, pri katerem kupec v sredstvih javnega obveščanja objavi, da zbira ponudbe za določeno dobavo blaga ali določeno storitev.
- V primerjavi z avkcijo, kjer si konkurirajo kupci, si pri razpisu konkurirajo prodajalci/izvajalci del, da bi prodali svoje blago ali storitev, kar jim lahko uspe le ob nižji ponudbeni ceni ali kakovostnejšem opravljanju del (zanesljivost dobave, rok dobave/izvedbe,...).
- Razpis se lahko nanaša na vse možne ponudnike (splošni razpis), lahko pa je usmerjen le na nekaj ponudnikov.
- Razpisi so obvezni za javna dela, ki jih financirata država in občina, saj je na podlagi razpisov mogoče gospodarno ravnati s skromnimi sredstvi, ki so namenjena javnim delom.

Odgovori na vprašanja in reši naloge na strani 130
in 135

PROMIET IN SKLADIŠČENJE

Učbenik str. 165

Promet izpolnjuje tri naloge:

- Ljudem omogoča, da zadovoljujejo svoje **potrebe po porabi različnih dobrin**. Brez prometa bi ljudje porabljali le to, kar se porizvaja v njihovi neposredni okolici.
- Promet omogoča **delitev dela med podjetji** na notranjem in mednarodnem območju. Brez prometa ne bi bilo delitve dela med podjetji, ker ne bi mogli menjavati dobrin.
- Promet je **pogoj za kulturno in politično sožitje ljudi**. Brez prenosa sporočil ne bi mogli uveljavljati enotnih zakonov niti izvajati demokratičnih volitec na širših območjih in ne širiti kulturnih storitev.

Prometna sredstva in prometna podjetja

PROMETNA (TRANSPORTNA SREDSTVA)

Vodna plovila

- ladje vseh vrst

Kopenska vozila

Cestna vozila

- osebni avto, tovornjak, avtobus, traktor,...

Tirna vozila

- železniška vozila vseh vrst, mestna tirna vozila (cestna železnica in podzemna železnica)

Zračna vozila

- letala
- rakete
- baloni

Cevovodi

- vodovodi
- naftovodi
- cevna pošta

Kabelski vodi

- telefonski
- teleprinterski
- računalniška mreža

Brezžični vodi

- radijske frekvence (TV, radio, radijski telefon)
- internet

